

Numele: _____
Prenumele: _____
Clasa: _____

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Anul școlar 2024-2025
Limba și literatura română
Evaluare inițială

Varianta nr. 1

Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timpu de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**
Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Dacă tata se bărbiera duminică dimineața, mergeam la film sau la meci. Tata iubea pantalonii de stofă, cu dungă (pe care și-i comanda la croitor), cămășile în culori pastelate (cu nasturele de la gât descheiat) și scurtele de velur sau de piele întoarsă. Băteam bulevardul Republicii în sus și-n jos și mie mi se părea de fiecare dată că bucata aia de-o sută de metri, dintre Gambrinus și Casa Armatei, aduna toate cinematografele din lume și toți oamenii fericiți. Umblam mult, ca două furnici năuce, prin ditamai furnicarul, până mă stârneau un afiș, un titlu, un nume de actor. Atunci, tata mă lăsa să-l aștept într-un loc mai ferit, se pierdea în mulțime, cred că sufla flăcări pe nări ori se dădea peste cap, nu știu ce făcea, dar făcea sigur ceva ieșit din comun, fiindcă se întorcea întotdeauna cu brațul ridicat, cât să înțeleg de la depărtare că a reușit și să văd biletele fluturându-i între degete. Se întâmpla însă uneori ca ora de începere a filmului să nu se împace cu ora pe care-o arăta ceasul lui rusesc, așa că intram unde se nimerea și ne rugam să avem noroc. Când întunericul sălii ne învăluia, când lumea de-afară nu mai exista și în locul ei se întrupa cealaltă, cu culorile, cu muzica, cu replicile, cu împrejurările și cu personajele ei (și, fiți siguri, regula de căpătâi se respecta și acolo, lucrurile se împărțeau în bune și rele), când aparatul de proiecție torcea ca Fifi, pisica noastră, și când aerul stătut și acru începea să înghețe (din cauza vreunui bandit sângeros, [...], a unei avalanșe, a unei căpetenii sioux* sau a unor explozii devastatoare), ei bine, chiar în clipele alea, simțeam că aftershave-ul lui tata miroase ca scorțișoara și că mâna lui e tare caldă. La ieșire, era duminică la prânz și lumina zilei (chiar și în zilele înnorate) ne orbea pe amândoi și ne obliga să ne ștergem ochelarii. Înainte să luăm troleu către casă, ne opream la o cafenea mică, lângă Carul cu bere, [...], iar mie îmi cumpăra un Pepsi și câteva senșivuri cu cașcaval. Nu știu de ce, tot sorbind din pahar, tata se uita pe fereastră la străduța pustie și la tenciuiala gri a Muzeului Național de Istorie.

Pe stadion era altfel, deși se chema tot Republicii, ca bulevardul cinematografelor. Fiind duminică dimineața, ne duceam la meciurile de la matineu. Și cine juca la matineu? *Rapid*. Atât. Cincizeci de mii de oameni se înghesuiau în tribune ca sardelele sau ca șprotul afumat (și tribunele chiar semănau cu o conservă), stăteau și pe scări, pe garduri, se cățarau pe stâlpii cu difuzoare și pe pancarta uriașă de la peluza a II-a [...]. Și cei cincizeci de mii (mai puțin doi, eu și tata) intrau într-o stare hipnotică încă de la ieșirea jucătorilor din vestiare [...]. Ce se întâmpla în jurul nostru nu era nici cor, nici hărmălaie, nici vuet, erau 49.998 de declarații de dragoste suprapuse. Acolo juca *Rapid*. Atât. [...]

Acum, mă tot gândesc ce căutam noi acolo. Eu țineam cu *Dinamo*, tata cu *Steagul Roșu* [...]. Lucrurile au însă logica lor, așa cum și misterele (unele) se dezleagă într-o bună zi.

Filip Florian, Matei Florian, *Băiuței* (fragment)

*sioux: referitor la triburile indiene (amerindiene) pe șesurile din vestul Americii de Nord;

Textul 2

Pe vremea când încă eram eu copil mare, nu realizam relația pe care o aveam cu părinții și bunicii mei atunci. Nu înțelegeam cum evolua și cum funcționa mecanismul relației ăsteia părinte-copil decât, evident, din perspectiva privilegiată a veșnicului odor. Credeam că doar așa se poate, că așa mi se cuvine.

Părinții și bunicii erau, în diverse feluri, cumva mereu la dispoziția mea, cei care trebuiau să vegheze asupra-mi cu iubire necondiționată și să mă ajute în momentele pe muchie de cuțit ale vieții. Ei erau pur și simplu acolo.

Atunci nici nu realizam cât de important era acest lucru. Părea de la sine înțeles că asta era menirea lor: să fie prezenți în cercul care le înconjura progenitura* pe care o zămisliseră, s-o apere cu piepturile lor și să-i aplaude, pe cât posibil, spectaculoasa evoluție. Să plângă la necazurile ei, să râdă la fericirile ei aparent insignifiante*, dar, de fapt, formidabile. [...]. Să fie acolo cu câte un umăr disponibil de câte ori era nevoie.

Mă gândeam puțin, mai ales la început de drum, când eram foarte tânără, la viețile lor. La faptul că și ei aveau o viață, că simțeau și trăiau aproape exact aceleași lucruri pe care le simțeam și trăiam eu. Da, știam, de pildă, că mama mea mai avea idile, că s-a operat la un moment dat de tiroidă și că făcea afaceri imobiliare, chiar spectaculoase. Dar toate mi se păreau cumva ireale, într-o realitate secundă care nu mă privea în mod direct, pe care o resimțeam de la distanță, ca pe o simplă adiere. Realitatea adevărată era cea al cărei centru eram, idilele mele și speranțele mele de început de drum erau cele „adevărate”.

Și bunicul meu avea existența lui distinctă, în care mai toate se făceau în casă, cât mai simplu, în care nimic nu se arunca și totul se cârpea, în care luptele politice se duceau aproape pe viață și pe moarte și erau ascultate la un radio mic, dar cu suflet mare, și pensia se punea deoparte, dacă s-ar fi putut chiar integral. [...]

Dar, repet, mie toate astea mi se păreau o realitate secundă. Le observam, le trăiam chiar c-un fel de detașare care părea să spună, tâmp: nu asta-i adevărata realitate, e doar contextul ei. Adevărata realitate era cea în care mă-nvârteam eu, cea în care dragostea era suverană, totul era pasional și romantic. [...]

Timpul a trecut și, încet-încet, rolurile s-au schimbat. Din centrul cercului m-am trezit pe nesimțite spre periferie. Din păzit, în păzitor. Din rol principal, într-unul secundar. Deodată, copilul meu, având vârsta pe care o cam aveam eu în prima parte a poveștii, a ocupat locul din centru. Nu pentru că ar fi făcut el ceva pentru asta, ar fi uzurpat vreun tron imaginar, ci pentru că așa e-n firea lucrurilor. Ești împins dinspre centru spre margine de vârtejul vieții-n defășurare. Treptat, ocupi un loc tot mai puțin central și băjbâi spre ieșire.

Partea nostimă e că abia acum îți dai seama cum și ceilalți dragi ție, părinți și bunici, au trăit asta. Cum, de fapt, ei nu erau, chiar dacă îngrămădiți mai spre marginea cercului, în roluri secundare. Cum nici tu nu erai în cele închipuit principale. Că nu există niciunde o asemenea împărțeață și nici măcar un cerc și un centru. [...]

Te transformi, încet, în mama și bunicul tău, ale căror povești simți, deodată, că sunt ale tale. De pe marginea-centru (depinde de cum o privești) îți intri, confortabil, în rolul de personaj secundar pentru copilul tău. În fond, un rol de ocrotitor nu e puțin lucru. Pe lângă postura de veghe, îți continui micile activități nesemnificative, de supraviețuire. În stilul bunicului, dar cu prestața mamei.

Iaromira Popovici, *Părinți de copii mari*, fragment preluat din revista *Dilema veche*, nr. 865,
5-11 noiembrie 2020

(S-a adaptat grafia specifică acestei reviste normelor actuale ale limbii române.)

**progenitura*: copilul;

**insignifiant*: nesemnificativ, fără importanță;

A.

1. Notează, din textul 1, două cuvinte din câmpul lexical al *obiectelor de îmbrăcăminte*.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Copilul care își însoțește tatăl la meciurile de fotbal ține cu echipa:

- a) Rapid;
- b) Dinamo;
- c) Steagul Roșu;
- d) Republica.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

În casa bunicului autoarei:

- a) se cumpărau obiecte noi;
- b) se urmăreau emisiuni la televizor;
- c) nimic nu se arunca;
- d) nu se făceau economii.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

În copilărie, autoarea:

- a) înțelegea perfect relația părinte-copil;
- b) era profund implicată în viața familiei;
- c) se gândea puțin la viața celorlalți;
- d) avea o atitudine grijulie față de mama sa.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Tatăl nu reușește întotdeauna să ia bilete la film.		
Când ies de la cinematograful, tatăl și fiul își șterg ochelarii.		
După vizionarea filmului, tatăl și fiul merg la Muzeul Național de Istorie.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Când era copil, autoarea considera că bunicii și părinții sunt la dispoziția ei.		
Mama autoarei făcea afaceri imobiliare.		
Cu trecerea timpului, rolurile din familie se modifică.		

6. Transcrie, din textul 1, două figuri de stil diferite, numindu-le.

6 puncte

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

8. Crezi că relația cu membrii familiei este importantă pentru un copil? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

B.**1. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.****2 puncte**

Conțin câte un diftong ambele cuvinte din seria:

- a) „parte”, „mergeam”;
- b) „năuce”, „fiecare”;
- c) „mereu”, „trebuiau”;
- d) „dimineața”, „toate”.

Răspunsul corect: **2. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.****2 puncte**

Există doar cuvinte derivate în seria:

- a) „biletele”, „imaginar”;
- b) „jucătorilor”, „scorțișoara”;
- c) „imobiliare”, „dinspre”;
- d) „mulțime”, „străduța”.

Răspunsul corect: **3. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.****2 puncte**Sensul secvenței subliniate în enunțul: „Din centrul cercului m-am trezit pe nesimțite spre periferie.” este:

- a) lipsit de cuviință;
- b) încetul cu încetul;
- c) fără zgomot;
- d) lipsit de delicatețe.

Răspunsul corect: **4. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.****2 puncte**

Sunt omonime cuvintele subliniate în secvențele din seria:

- a) „Înainte să luăm troleu către casă, ne oream la o cafenea mică [...]”; Are o casă plină de copii.
- b) „lucrurile se împărțeau în bune și rele”; Adoptă o atitudine pozitivă în situații dificile.
- c) „Dar, repet, mie toate astea mi se păreau o realitate secundă.”; Am împrumutat o mie de lei.
- d) „Treptat, ocupi un loc tot mai puțin central și băjbâi spre ieșire.”; Ușa s-a deschis brusc.

Răspunsul corect: **5. Selectează, din secvența următoare, trei verbe aflate la timpuri diferite ale modului indicativ, pe care le vei preciza:****6 puncte**

„Partea nostimă e că abia acum îți dai seama cum și ceilalți dragi ție, părinți și bunici, au trăit asta. Cum, de fapt, ei nu erau, chiar dacă îngrămădiți mai spre marginea cercului, în roluri secundare. Cum nici tu nu erai în cele închipuit principale. Că nu există niciunde o asemenea împărțală și nici măcar un cerc și un centru.”

Verbul selectat	Timpul verbului selectat

6. Alcătuieste un enunț negativ în care verbul „a aplauda” să fie la modul imperativ, numărul singular (1) și un enunț interogativ, în care să apare un pronume personal de persoana I, numărul singular, cu funcția sintactică de complement indirect (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7. Transcrie pronumele relativ din secvența următoare, precizându-i funcția sintactică și cazul: „Deodată, copilul meu, având vârsta pe care o cam aveam eu în prima parte a poveștii, a ocupat locul din centru.” **6 puncte**

Pronumele relativ din secvența dată: _____

Funcția sintactică a pronumelui relativ transcris: _____

Cazul pronumelui relativ transcris: _____

8. Completează enunțurile următoare cu formele corecte. **6 puncte**

_____ (*drag*, adjectiv) mele surori, mi-e dor de zilele _____ (adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare) din copilărie, în care ne jucam tot timpul împreună. Iepurașii _____ (*nostru*, adjectiv pronominal posesiv) de pluș erau martorii poveștilor _____ (*care*, genitiv) final era întotdeauna fericit, inventat de noi. Mi-ar plăcea să ne reîntâlnim în casa _____ (*bunică*, genitiv) noastre dinspre mamă, care ne așteaptă și acum cu drag.

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Imaginează-ți că vizitezi, după mai mulți ani, un spațiu care a fost special pentru tine, în copilărie.

Scrive o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți sentimentul trăit când te-ai întors în locul cu o semnificație aparte pentru tine, incluzând o secvență narativă, de 90-100 de cuvinte, și una descriptivă, de 30-40 de cuvinte.

Data redactării jurnalului este 30 septembrie 2024.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

A series of horizontal lines for writing, enclosed in a vertical border on the left and right sides.

A series of horizontal lines for writing, enclosed in a vertical border.

A series of horizontal lines for writing, enclosed in a rectangular border.